

داستان‌های برنده جایزه اُ. هنری، پنجره‌ای روبه ادبیات جهان

از دور، سوختن ما را تماشا کردند

الهام اشرفی

نویسنده
و ویراستار

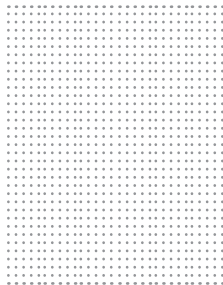
ویلیام سیدنی پورتر، با اسم مستعار اُ. هنری، نویسنده‌ای است که در زمان حیاتش کمتر به اهل گفت‌وگو و آداب شهرت و بیشتر اهل نوشتن بود، چنان‌که هر نویسنده‌ای باید باشد. بعد از مرگ او در سال ۱۹۱۰، انجمن نویسندگان آمریکا در سال ۱۹۱۹ طی ابتکاری جایزه‌ای را بنا کرده که به یاد اُ. هنری جایزه را به اسم او نام‌گذاری می‌کنند و براساس آن هر داستان کوتاه انگلیسی‌زبانی را که در مجلات آمریکایی و کانادایی منتشر می‌شود، بررسی می‌کنند و هیأت داوران در نهایت به تعدادی از آنها جایزه می‌دهند، حتی اگر داستان‌های منتشرشده در مجلات، ترجمه‌شده به انگلیسی باشد. در حال حاضر رقم جایزه اُ. هنری بین ۲۰ هزار دلار تا ۱۰۰ هزار دلار است، بسته به رتبه‌ای که داستان‌ها کسب می‌کنند.

وقتی جایزه ادبی به یک رمان تعلق می‌گیرد، بین ناشران و مترجمان مسابقه‌ای نامحسوس برقرار می‌شود که هرچه زودتر آثار آن نویسنده را ترجمه و منتشر کنند ولی در مورد داستان‌های کوتاه برنده کمتر این اتفاق می‌افتد. قبل‌النشر نیستان اقدام به ترجمه و چاپ داستان‌های کوتاه برنده

نگاه

بیشتر داستان‌های منتخب اُ. هنری در سال ۲۰۲۱، نه پایان‌هایی غافل‌گیرکننده، بلکه شخصیت‌هایی غافل‌گیرکننده دارند؛ شخصیت‌هایی که در روایت داستان‌ها، جنبه خاموش ذهن‌شان آن غافل‌گیری پایانی را نمایان می‌کند. شخصیت‌هایی که می‌نشینند و از دور سوختن عده‌ای دیگر را تماشا می‌کنند یا پرستارهایی که شاید در روند درمان بیماران دخالت می‌کنند یا کودکانی که به خاطر کودکی‌شان کسی آنها و حضورشان را جدی نمی‌گیرد، در صورتی که آن کودک تابه امروز که جوان است خاطرات تلخ زیادی را از آن روزهایش در خاطرش دارد و... .

«از دور سوختن ما را تماشا کردند» مجموعه داستانی است که می‌توانی به آسودگی دستت بگیری و هر داستانش را در اوقات فراغت از روزمرگی‌های بی‌پایان این دنیا بخوانی و لذت ببری.

جایزه اُ. هنری کرده بود که روند این کار به هر دلیلی متوقف شد. حالا نشر پیام چارسو اقدام به ترجمه و چاپ داستان کوتاه‌های برنده جایزه اُ. هنری در سال ۲۰۲۱ کرده است.

امروزه اعتبار جایزه اُ. هنری به‌گونه‌ای است که داستان‌های کوتاه برنده جایزه یک جورهایی مرجع نویسندگان و اهالی ادبیات محسوب می‌شوند. مجموعه داستان «از دور سوختن ما را تماشا کردند» تعداد ۱۶ داستان کوتاه از نویسندگان سراسر جهان است که برنده جایزه اُ. هنری در سال ۲۰۲۱ شده‌اند. این مجموعه را خانم سمیه صادقی ترجمه کرده؛ ترجمه‌ای روان که حال و هوای هر داستان در آنها حفظ شده است. بیشتر داستان‌های این مجموعه به لایه درونی و اغلب تاریک انسان‌ها پرداخته است؛ هدفی که شاید خودآگاه یا ناخودآگاه موردنظر تیم انتخاب‌کنندگان داستان‌ها بوده است. انسان‌هایی که در هر گوشه و کنار دنیا و حتی در هر خانواده‌ای حضور دارند، حتی اگر به چشم نیایند و حتی اگر ظاهر دیگری از خودشان نشان بدهند. مقایسه درون مایه داستان‌های شخص اُ. هنری با داستان‌هایی که جایزه‌اش با نام او شهرت دارد، شاید کار درستی به نظر نرسد، ولی اگر داستان‌های اُ. هنری را با پایان‌های غافل‌گیرکننده‌اش بشناسیم،

کهنه کتاب‌های خواندنی

«بقلم» را که در رسم الخط امروزمین ما «به‌قلم» است را سرهم نوشته‌اند و «آنمرحوم» در انتهای عبارت «چند نفر از دوستان و هواخواهان آنمرحوم» را. و روی جلد نصف نصف تقسیم شده بین زبان فارسی و لاتین؛ شرح و بسط همین ماجراها تا همین جای کار، خوراک دو جلسه تاریخ معاصر است برای درس

تاریخ در عصری برفی در دانشگاه.

برخلاف آنچه روی جلد کتاب آمده،

فصل سوم کتاب، «رساله دفاعیه»

است با زیرمتن «شرح حال کلنل

به قلم خودش» و شرح خوب و

جاندار و خوش‌تصویر و کاملی

دارد از زندگی و زمانه مرحوم

که خواندنش معلوم می‌کند که

کلنل، به‌رغم مشق نظام و زندگی

در میان نظم سخت ارتشی،

دستی بر آتش داشته و آدم

دست‌به‌قلم و باسوادی بوده که

توانسته زندگی‌اش را خودنویسی

کند. جالب‌تر این‌که شاهد مثال

حرف‌هایش را از شعری منسوب

به حضرت زهرا سلام... علیها می‌آورد و

تاریخ در کل متن روی تقویم قمری تنظیم شده و

روایت روزی که «بغداد» سقوط کرد و قشون ایران

مجبور به عقب‌نشینی دائمی از آنجا شد، هم دل

را می‌سوزاند و هم یادمان می‌اندازد که بغداد تا

همین دو روز پیش، بخشی از مُلک ایران بزرگ بوده

و می‌نویسد: «بالاخره سقوط بغداد و مسدود شدن راه، ما را مجبور بعقب‌نشینی دائمی نمود. در مدت این کشمکش چه کشیدیم و چه دیدیم، غیرقابل تصور و حقیقت غیرممکن‌التقریر و تحریر است. همینقدر باید متذکر شعر عربی منسوب بحضرت زهرا سلام... علیها شده بگویم: «صَبَّتْ عَلَیْ مَصَائِبَ / لَوْ أَنَّهَا صَبَّتْ عَلَی الْاِیَّامِ صِرْنَ لَیَالِا.»

سواى این‌که خواندن این شرح حال نامه،

آدم را با زندگی و زمانه اولین

خلبان ایرانی که روزگاری

به قشون آلمان پیوست و

روزگاری امیر لشکر خراسان شد،

مواجه می‌کند، لذت ورق زدن

صفحاتی که می‌دانی سال‌ها

قبل از ظهور کامپیوتر و سلطنت

نرم‌افزار word حرف‌به‌حرف و

کلمه‌به‌کلمه، روی صفحات

فلزی و با حروف مسی در

چاپخانه چیده شده‌اند کنار

هم و با چه مرارت و سختی‌ای

چاپ شده‌اند و فکر این‌که

صاحب قبلی این کتاب کی

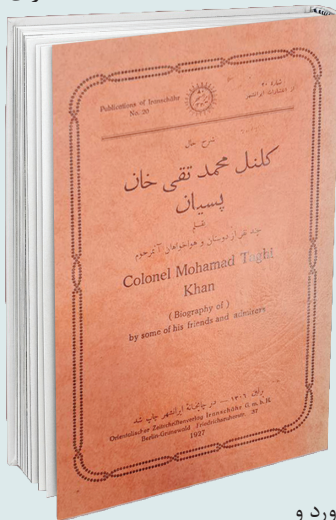
بوده و چرا و چطور دلش رضا داده به

فروختن این گنج و این متاع چنددست چرخیده

تا رسیده دست تو و اصلاً آیا اولاد تو حواس‌شان به

گنج‌هایی این چنین که دانه‌دانه صیدشان کرده‌ای،

خواهد بود؟

روی جلد

نصف نصف

تقسیم شده

بین زبان

فارسی و لاتین

شرح و بسط

همین ماجراها

تا همین جای

کار، خوراک دو

جلسه تاریخ

معاصر است

برای درس تاریخ

در عصری برفی

در دانشگاه

